Beantwoording technische vragen Begroting 2027

Versie: 21 oktober 2026

Inhoud

1. 1.1 Technische vragen GBO 2
2. 1.2 Technische vragen CDA 3
3. 1.3 Technische vragen PRO Overbetuwe 4
4. 1.4 Technische vragen D66 5
5. 1.5 Technische vragen VVD 7
6. 1.6 Technische vragen Lijst BOB 8
7. 1.7 Technische vragen SGP 9

1.1 Technische vragen GBO

N.v.t.

1.2 Technische vragen CDA

N.v.t.

1.3 Technische vragen PRO Overbetuwe

N.v.t.

1.4 Technische vragen D66

Vraag 1: **Algemene reserve**
Is het vanuit de BBV-systematiek gebruikelijk om verwachte, maar nog niet gerealiseerde, resultaten uit de bestuursrapportage 2026 al te verwerken in de programmabegroting (rekening houdend met voorzichtigheidsbeginsel) en deze mee te rekenen bij de prognose van de Algemene Reserve om op die manier te voldoen aan de voorwaarden voor inzet van de AR?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 1:
Het meenemen van de verwachte, maar nog niet gerealiseerde, resultaten uit de bestuursrapportage 2026 is conform voorgaande jaren en heeft niet geleid tot vragen van de provincie. Dat is een dus bestendige gedragslijn. Uitgangspunt bij het opstellen van de begroting is realistisch begroten op basis van de kennis van dat moment.

Vraag 2: **Bestemmingsreserve**
In deze programmabegroting wordt vooruitgelopen op een raadsbesluit over het rekeningresultaat van 2026 voor het gedeeltelijk laten vrijvallen van de BR Bovenwijkse voorzieningen (1.325.000).
Wat is de omschrijving bij BR Bovenwijkse voorzieningen m.b.t. waarvoor deze reserve mag worden ingezet?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 2:
De BR Bovenwijkse voorzieningen heeft als doel de financiering van geplande openbare voorzieningen met een bovenwijks karakter. De reserve wordt gevoed met bijdragen vanuit de faciliterende projecten van projectontwikkelaars op basis van vastgesteld beleid (het programma kostenverhaal). Deze bestemmingsreserve kent geen maximale looptijd.
De voorgestelde vrijval betreft de afgesloten actieve grondexploitaties Elst Zuid en de Breekenhof, die een aantal jaren geleden zijn toegevoegd aan deze BR.

Vraag 3: **Realisatiestimulans**

A) Maakt de gemeente gebruik van de Realisatiestimulans voor goedkope woningbouw? (zie Realisatiestimulans | RVO.nl)

B) Zo nee, waarom niet?

C) Zo ja, hoe wordt dit geld ingezet?

D) Waar is dit terug te vinden in de begroting?

Portefeuillehouder: René Post

Antwoord op vraag 3:

A) Ja, over 2025 is € 581K ontvangen (€ 7K per woning). Ook over 2026 gaan wij de Realisatiestimulans aanvragen.

B) n.v.t.

C) Via bestemming resultaat 2025 is het bedrag van € 581K in een nieuwe bestemmingsreserve gestort. Op dit moment werken we aan een voorstel voor besteding van de middelen. Besluitvorming door de raad over de inzet van de middelen vanuit de Realisatiestimulans kan in Q1 2027 plaatsvinden.

D) De bestemmingsreserve is opgenomen in het overzicht van bijlage IV Reserves en Voorzieningen.

1.5 Technische vragen VVD

N.v.t.

1.6 Technische vragen Lijst BOB

N.v.t.

1.7 Technische vragen SGP

Vraag 1: **Inzet algemene reserve**
Om de begroting sluitend te krijgen wordt gebruik gemaakt van gelden uit de algemene reserve. Waarom is daarvoor gekozen in plaats van bezuinigingen, of zelfs een negatief sluitende begroting?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 1:
Het eerste begrotingsjaar (2027) kent een structureel overschot. In de jaren 2028 t/m 2030 zijn de structurele lasten groter dan de structurele baten. Dit is echter op basis van de huidige verwachtingen. Bij de Kadernota 2028 zal het financieel meerjarenperspectief voor 2028 t/m 2030 worden geactualiseerd. Mogelijk zijn er dan door allerlei ontwikkelingen geen tekorten meer of veel lagere. Wanneer nu al zou zijn gekozen voor bezuinigingen in 2028 t/m 2030 bestaat de kans dat die achteraf gezien helemaal niet nodig waren. Een negatief sluitende begroting moet uiteindelijk ook worden gedekt door de algemene reserve, dus is het logisch om de inzet van de algemene reserve al op voorhand in te zetten als dekkingsmiddel. Wij voldoen aan de voorwaarden om dat te mogen doen.

Vraag 2: **Inzet algemene reserve**
De provincie wordt niet vrolijk van gemeenten die een sluitende begroting presenteren waarvoor de algemene reserve is gebruikt. Voor hoeveel achtereenvolgende jaren wordt dit toegestaan en hoe denkt het college daarna de begroting gezond sluitend te krijgen?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 2:
Het is op grond van de provinciale richtlijnen toegestaan om jaarschijven structureel sluitend te maken met de inzet van de algemene reserve als aan specifieke voorwaarden is voldaan.
In het kader van de begrotingsbeoordeling kent de provincie twee soorten toezicht. Repressief toezicht of preventief toezicht. Om niet onder preventief toezicht te komen, moet of de eerste jaarschijf structureel sluitend zijn of de laatste jaarschijf. Voor de Programmabegroting 2027 heeft de provincie de

voorwaarde gesteld dat de laatste twee jaarschijven structureel sluitend moeten zijn. De begroting 2027 kent in het eerste jaar (2027) een structureel begrotingsoverschot en valt daarmee, naar verwachting, onder het repressief toezicht.

Vraag 3: **Sportaccommodaties**
Waarom hoeven sportaccommodaties niet kostendekkend te zijn?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 3:
De raad gaat over de tarieven voor sportaccommodaties.
Via een informatiememo op bent u geïnformeerd over het proces om te komen tot nieuwe tarieven: Document OverBetuwe - 26-06-02 A1 Informatiememo; Procesbeschrijving Tarievenbeleid gemeentelijke accommodaties - iBabs Publieksportaal

Vraag 4: **Sportaccommodaties**
Is bekend hoe hoog de bezettingsgraad van sportaccommodaties is in onze gemeente?

Portefeuillehouder: René Post

Antwoord op vraag 4:
Ja, dit is recent onderzocht. De raad is hierover geïnformeerd op 30 juni 2026 via een TIC: Document OverBetuwe - 26-06-30 A4 TIC; Capaciteitsonderzoek binnensportaccommodaties, Rapportage Capaciteitsonderzoek Binnensportaccommodaties Overbetuwe - iBabs Publieksportaal.
Het onderzoek naar bezetting buitensportaccommodaties komt binnenkort naar u toe.

Vraag 5: **Sportaccommodaties**
Hoe kan het dat de baten van sportaccommodaties niet stijgen, maar de lasten wel flink toenemen? Waardoor gaan deze omhoog?

Portefeuillehouder: René Post

Antwoord op vraag 5:
Baten van sportaccommodaties komen uit de verhuurtarieven. Deze stijgen jaarlijks via de Prijsindex Materiële Overheidsconsumptie (IMOC). Lastenstijging komt onder andere door stijgende kosten voor onderhoud en energie.

Vraag 6: **Sportaccommodaties**
Liggen er concrete plannen bij het college om de baten van sportaccommodaties te laten toenemen en zo ja, waar wordt dan aan gedacht?

Portefeuillehouder: René Post

Antwoord op vraag 6:
Zie antwoord op vraag 3

Vraag 7: **Milieubeheer**
De kosten voor milieubeheer worden voor 2027 1 miljoen euro hoger begroot dan in de vervolgjaren. Waardoor wordt dit veroorzaakt?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 7:
Via de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds zijn CDOKE-middelen voor (alleen) het jaar 2027 ontvangen. Daarvan wordt € 1 miljoen gereserveerd als uitgaaf op het taakveld 7.4 Milieubeheer. Omdat die € 1 miljoen reservering dus alleen betrekking heeft op 2027 ontstaat er een verschil van € 1 miljoen met de vervolgjaren. De dekking van die extra uitgaaf komt dus van de ontvangen CDOKE-middelen. Deze zijn overigens verwerkt onder taakveld 0.7 Algemene uitkering (gemeentefonds).

Vraag 8: **Huishoudelijke hulp WMO**
De kosten voor huishoudelijke hulp WMO nemen vanaf 2029 fors af. Heeft dat te maken met de eigen inkomensafhankelijke bijdrage of is daarvoor een andere oorzaak aan te wijzen?

Portefeuillehouder: Aad Noordermeer

Antwoord op vraag 8:
(zie ook het antwoord in de eerste ronde op vergelijkbare vragen, c.q. vraag 8 D'66 en vraag 4 VVD)

Er is bij de huishoudelijke hulp sprake van twee effecten van (voorziene) maatregelen van de rijksoverheid: invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage (ivb) per 2028 en de uitname van huishoudelijke hulp uit de Wmo (per 2029).

Invoering van de ivb is niet haalbaar gebleken per 2027, invoering is nu voorzien per 2028. In verband daarmee is in de meicirculaire 2026 de uitname voor 2027 ongedaan gemaakt[1] en dit is als zodanig verwerkt in de Programmabegroting 2027 (€ 444K).

De daling van de kosten in 2029 betreft de uitname van de huishoudelijke hulp. Dit is verwerkt conform taakmutaties meicirculaire 2026 inzake stopzetten van de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening (-€ 2.803K) en toevoeging van een vangnetregeling huishoudelijke hulp voor degenen die het echt niet zelf kunnen betalen (+€ 837K). Per saldo een daling van € 1.966K per 2029.
Voor onze inwoners is daarbij van belang dat de Rijksoverheid landelijk niet alleen rekening houdt met genoemde taakmutaties voor de Wmo, maar ook met een landelijke toename van de uitgaven in de Wet Langdurige Zorg (Wlz) doordat "een deel van de betrokken cliënten uitstroomt naar de Wlz. De uitgaven voor Wlz en Zvw doen ongeveer de helft van de voorziene besparing op de Wmo te niet"[2].

Vraag 9: **Jeugdhulp ambulant regionaal**
De kosten voor "jeugdhulp ambulant regionaal" dalen vanaf 2028 ook fors. Dat lijkt ons extreem veel. Wat is daarvoor de reden?

---

[1] **Wat betreft de laatste stand van zaken rond de inkomensafhankelijke bijdrage verwijzen we naar de recente Kamerbrief van 18 juni 2026: Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015 (36.713); brief regering; Reactie op verzoek commissie over het voorstel van Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015 m.b.t. maatregelen coalitieakkoord (TK, 10) - Eerste Kamer der Staten-Generaal**
[2] Zie antwoord op vraag 51 in Open overheid

Portefeuillehouder: Aad Noordermeer

Antwoord op vraag 9:
(zie ook het antwoord in de eerste ronde op vergelijkbare vragen, c.q. vraag 8 D'66 en vraag 4 VVD)

Jeugdhulp ambulant: Conform taakmutaties meicirculaire 2025. Beëindiging per 2028 van de bijdrage voor groeipad Hervormingsagenda (alleen in 2026 en 2027 een extra opbrengst van € 1.000K). Tevens per 2028 kortingen voor een in te voeren eigen bijdrage jeugdzorg (-€ 530K), sturen op trajectduur jeugdzorg (-€ 139K) en het indexeren van de opbrengsten van de Hervormingsagenda (-€ 1.033K).
Met uitzondering van het sturen op trajectduur jeugdzorg, is de gemeente bij het realiseren van al deze taakmutaties afhankelijk van het Rijk dat hiervoor de randvoorwaarden dient te scheppen.

Vraag 10: **Gemeentefonds**
Waarom wordt vanaf 2028 rekening gehouden met een lagere uitkering uit het gemeentefonds van plm. 5 miljoen? Is dat voorzichtig begroten of zijn er daadwerkelijk aanwijzingen dat we als gemeente gekort worden uit het gemeentefonds?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 10:
De in de begroting 2027 opgenomen bedragen aan algemene uitkering (uitkering gemeentefonds) in alle jaarschijven zijn gebaseerd op de meicirculaire 2026 van het rijk. Er is dus geen sprake van voorzichtig ramen.

Vraag 11: **Leningenportefeuille**
Het totaal aan langlopende schulden van onze gemeente bedraagt 132 miljoen euro. Per inwoner is dat 2640 euro, terwijl het landelijk gemiddelde per inwoner op 1991 euro ligt. Waar is deze relatief hoge schuldenlast door veroorzaakt?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 11:

Belangrijkte oorzaak voor de schuldenlast is het ambitieniveau van de gemeente en de investeringsprojecten op het gebied van onderwijshuisvesting, sport- en welzijnsaccommodaties. We verwijzen hierbij ook naar het projectenboek en de voortgangsrapportages.

Vraag 12: **Leningenportefeuille**

Het afbouwen van de langlopende schulden gaat onzes inziens vrij traag. Gaat deze schuldenlast straks niet als een molensteen om de gemeentelijke begrotingshals hangen?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 12:

De rentelasten van de langlopende schulden kunnen volledig worden opgevangen binnen de gemeentelijke begroting. Ook wanneer de marktrente nog wat verder zal stijgen, zal dit nog niet leiden tot begrotingstekorten. Tegenover nieuwe leningen met hoge(re) rentepercentages staan ook tal van in (veel) eerdere jaren afgesloten langlopende leningen met (erg) lage rentepercentages.
In de paragraaf Financiën wordt verder ingegaan op de leningenportefeuille en in de paragraaf Weerstandsvermogen is inzichtelijk dat de weerstandsratio en de kengetallen voldoen aan de normen en richtlijnen.

Vraag 13: **Gronden**

Is duidelijk hoeveel (aangekochte) gronden Overbetuwe op dit moment bezit waar op dit moment geen concrete (bouw)plannen voor liggen en ze dus een extra kostenpost vormen? En om welk bedrag gaat het dan?

Portefeuillehouder: Wijnte Hol

Antwoord op vraag 13:

De gemeente Overbetuwe beschikt over de volgende gronden met de bedoeling om te gaan ontwikkelen, maar waarvoor nog geen concrete bouwplannen zijn:

Locatie	**De Vinkenhof**
Kern	**Elst**
Boekwaarde	**€ 808.814**
Aantal m2	**114.916 m2**
BW per m2	**€ 7 p/m2**

De jaarlijkse rentekosten (1,5%) bedragen € 12.132 en de beheerskosten ca € 2.500. De totale kosten van € 14.632 komen ten laste van de exploitatie.